МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Донецький національний медичний університет

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Вченої Ради ДНМУ
від 25.11.2021 року
(протокол №4)

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказом ректора ДНМУ
від 26.11.2021 року №575

Ректор, професор

Петро КОНДРАТЕНКО

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО МЕТОДОЛОГІЮ ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ ЗНАНЬ, КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ПРАЦІВНИКІВ СФЕРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ПІД ЧАС НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ У ДОНЕЦЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Лиман - 2021

І. Загальні положення

1.1. Положення про методологію оцінювання набутих знань, компетентностей та практичних навичок працівників сфери охорони здоров'я (далі – слухачів) під час неформальної освіти у Донецькому національному медичному університеті (далі – Положення) визначає порядок проведення контрольних заходів для перевірки набутих знань, компетентностей та практичних навичок працівників сфери охорони здоров'я та методи оцінювання під час неформальної освіти Донецькому національному медичному університеті (далі – Університет).

1.2. Положення розроблено відповідно до: Конституції України, Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про освіту», Постанови КМУ від 28 березня 2018р «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я» (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ № 798 від 21.08.2019), Постанови КМУ від № 725 від 14 липня 2021 р. «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників»; Наказом МОЗ України від 22 лютого 2019 № 446 (із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства охорони здоров'я № 1106 від 12.05.2020; № 74 від 19.01.2021) та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та внутрішньої нормативної бази Університету.

1.3. Мета Положення – створення методології оцінювання набутих знань, компетентностей та практичних навичок працівників сфери охорони здоров'я під час безперервного процесу навчання та вдосконалення професійних компетентностей працівників сфери охорони здоров'я завдяки неформальній освіті у Донецькому національному медичному університеті, для підтримки або підвищенні рівня професійної діяльності відповідно до потреб сфери охорони здоров'я.

1.4. Система підготовки слухачів в Університеті базується на засадах здійснення безперервного професійного розвитку (далі БПР) медичних та

фармацевтичних працівників, до яких належать лікарі, провізори, молодші спеціалісти (фахові молодші бакалаври, молодші бакалаври, бакалаври) з медичною освітою з використанням неформальної освіти.

1.5. Під неформальною освітою розуміється процес набуття знань, компетентностей та практичних навичок слухачів, який проводиться за освітніми програмами або робочими програмами за різними видами післядипломної освіти (навчання на циклах тематичного удосконалення, навчання на симуляційних тренінгах або тренінгах з оволодіння практичними навичками, участь у фахових (тематичних) школах, семінарах, майстер-класах, медичне стажування за межами закладу, де працює фахівець, участь у наукових, науково-практичних конференціях, конгресах, симпозіумах, з'їздах, професійний розвиток за дистанційною формою навчання з використанням електронних ресурсів тощо.

1.6. Неформальна освіта передбачає особисту участь слухача в заході у місці його проведення (очна форма) так і дистанційну форму навчання з використанням електронних начальних ресурсів у режимі реального часу.

1.7. У цьому Положенні терміни і поняття вживаються у таких значеннях:

Фахова (тематична) школа – форма БПР яка проводиться з актуальних питань відповідної спеціальності, що поєднує заняття у великих групах для опанування теоретичної частини під час проведення лекцій та заняття у малих групах (не більше 10 учасників на одного викладача) для проведення семінарів/практичних занять тривалістю один день та два дні;

Майстер-клас – конкретне представлення і демонстрація певних методик, технологій діагностики та лікування з метою підвищення професійного рівня (додаток 1 до Положення);

Тренінг – опанування слухачами в умовах штучно створеного середовища професійного спілкування нових професійних знань та навичок як з окремих розділів спеціальності, так і з актуальних питань організації медичної допомоги;

Семінар – форма навчання з окремих розділів спеціальності та з актуальних питань організації медичної допомоги за відповідними напрямами під керівництвом викладача. Зміст навчання присвячений висвітленню актуальних питань на теоретичному рівні і не стосується питань формування навичок.

II. Порядок проведення контрольних заходів під час неформальної освіти

2.1. Контрольні заходи під час неформальної освіти (далі – Заходи) – це освітні події у місці її проведення та/або дистанційна участь у режимі реального часу для отримання документа про засвоєння набутих знань, компетентностей та практичних навичок, задоволення потреб населення у якісній медичній допомозі та поліпшення функціонування системи охорони здоров'я.

2.2. За проведені Заходи БПР науково-педагогічним працівникам Донецького національного медичного університету зараховується педагогічне навантаження, згідно з Додатком 2 Положення.

2.3. Результати Заходів БПР відображаються в Індивідуальному плані викладача, а також, інформація щодо їх проведення (тематика, дати проведення, тривалість, вартість, а також опис документу що підтверджує отриману кількість балів, та оприлюднюється на офіційному вебсайті ДНМУ.

2.4. Робоча навчальна програма та план кожного Заходу неформальної освіти розробляється відповідною кафедрою ДНМУ, розглядається та ухвалюється на засіданні відповідної кафедри, затверджується деканом факультету та оприлюднюється на офіційному вебсайті Університету.

2.5. Формування навчальної мети Заходів повинна збігатися з потребами конкретних спеціалістів у сфері охорони здоров'я. Окремі частини Заходів можуть спрямовуватися на розвиток додаткових компетенцій слухача, пов'язаних з його професійною діяльністю (управлінських, юридичних, мовних, інформаційних тощо).

2.6. Працівник сфери охорони здоров'я самостійно обирає необхідні

Заходи з урахуванням потреб та потреб його пацієнтів, доступ до яких не може обмежуватися його спеціальністю.

2.7. Організація Заходів повинна максимально використовувати технології активного залучення слухачів, електронну комунікацію та методи навчання дорослих, таких як, дискусії, тести, заняття у малих групах, інтерактивну взаємодію, серії запитань та відповідей тощо.

2.8. Моніторинг присутності учасників у Заході є обов'язковим. Активне залучення слухача до освітнього процесу є умовою отримання підтверджуючого документу. Відповідальність за реєстрацію учасників, організацію та проведення Заходів неформальної освіти, своєчасність та достовірність отримання слухачем документа, що підтверджує участь у Заході, покладається на підрозділ, який є безпосереднім організатором Заходу (кафедра). Контроль за дотриманням зазначених вимог покладається на декана факультету.

Після завершення Заходу учасників заохочують залишати свої відгуки, що стосуються покращення навчальних та організаційних аспектів Заходів.

2.9. Заходи передбачають шестигодинний навчальний день.

2.10. Перерви (технічні, організаційні, гастрономічні) не є освітніми частинами заходу, і за час, витрачений на них, не нараховуються бали безперервного професійного розвитку.

2.11. Для майстер-класів, тренінгів та семінарів тривалістю у 1-2 дні контрольним заходом є тестування-опитування. Тестування-опитування передбачає вирішення слухачами тестових завдань та опціональне опитування (залишення слухачем відгуку) стосовно якості проведення заходу та актуальності отриманої інформації.

2.12. Для фахових (тематичних) шкіл тривалістю до 5 днів (30 годин, 40 академічних годин) контрольними заходами є щотижневе тестування за темою та залікове заняття в останній день фахової школи.

2.13. Контрольні заходи під час фахових (тематичних) шкіл проводяться викладачем (викладачами), під час майстер-класів, тренінгів та семінарів –

лектором, доповідачем-тренером або викладачем.

2.14. Бали за заходи безперервного професійного розвитку нараховуються відповідно до бальної шкали що наведена у додатку 5 до Порядку проведення атестації лікарів.

III. Методологія оцінювання

3.1. Тестування-опитування під час майстер-класів, тренінгів та семінарів проводиться наприкінці заходу. Тестування складається з 5-10 тестових завдань-клінічних випадків формату А (тільки 1 правильна відповідь) за темою заходу. Тестові завдання повинні включати усі основні теми, які були висвітлені на заході. Для того, щоб успішно пройти тестування, слухач повинен правильно відповісти на 80 % питань. Розділ з опитуванням є необов'язковим (опціональним) для заповнення.

3.2. Для фахових (тематичних) шкіл щотижневе тестування за темою проводиться наприкінці заняття. Щотижневе тестування за темою складається з 10 тестових завдань-клінічних випадків формату А (тільки 1 правильна відповідь). Для того, щоб щоденння тестування за темою вважалось зарахованим, слухач повинен правильно відповісти на 80 % питань. Зараховане тестування позначається як 1 (виконав), незараховане – 0 (не виконав).

3.3. Залікове заняття під час фахових (тематичних) шкіл проводиться у останній день фахової школи. Можливе проведення щотижневого тестування та залікового заняття у один день. Залікове заняття представляє собою іспит-тестування, що складається з 30 тестових питань-клінічних випадків за усіма темами, які були розглянуті на заняттях фахової (тематичної) школи. Тестові питання повинні бути формату А (тільки 1 правильна відповідь).

3.4. Для успішного проходження усіх контрольних заходів та отримання відповідного документу слухач повинен виконати 80% усіх щоденних тестувань та правильно відповісти на 80% тестових питань залікового заняття.

IV. Особливості організації оцінювання у разі дистанційного формату

5.1. Для організації неформальної освіти у дистанційному Університет використовує Платформу, що створена на базі:

- Google Workspace for Education (набір хмарних онлайн-сервісів від компанії Google для побудови інформаційно-освітньої структури закладу освіти та відкритого освітнього середовища з автентифікацією викладачів та тих, хто навчається);
- сайту Університету та сайтів кафедр;
- інформаційних каналів та чатів у месенджері Telegram.

Платформа передбачає застосування інших програмних продуктів, призначених для реалізації дистанційного навчання.

5.2. Майстер-класи, тренінги та семінари для невеликих груп слухачів (до 100 осіб, включаючи доповідачів) рекомендується проводити з використанням додатку для відеоконференцій Google Meet. При проведенні тестування-опитування у під час майстер-класів, тренінгів та семінарів у дистанційному форматі повинен бути використаний додаток Google Форми.

5.3. При проведенні фахових (тематичних) шкіл у дистанційному форматі слід використовувати додатки Google Клас для публікації завдань та Google Meet для лекцій та спілкування викладача зі слухачами. Щоденне тестування та залікове заняття необхідно проводити з використанням додатку Google Форми.

V. Прикінцеві положення

7.1. Положення набирає чинності з моменту його затвердження.

7.2. Зміни та доповнення до цього Положення можуть вноситися наказом ректора Університету.

7.3.У випадку внесення змін або доповнень у нормативно-правові документи, що регламентують питання цього Положення, відповідні пункти Положення втрачають свою чинність і вступають у дію внесені зміни.

Додаток 1 до Положення про методологію оцінювання набутих знань, компетентностей та практичних навичок працівників сфери охорони здоров'я

Порядок проведення майстер-класів

1. Майстер-клас – конкретне представлення і демонстрація певних методик, технологій діагностики та лікування з метою підвищення професійного рівня, а також опанування певних професійних компетентностей або їх практично спрямованих компонентів, що призведе до змін знань, вмінь на рівні практичної діяльності та стану здоров'я населення.

2. Організація майстер-класу:

– кафедри раз у півріччя розміщують на офіційному вебсайті ДНМУ інформацію щодо тематики майстер-класів, дати проведення, тривалості та вартості заходу, а також виду (опису) документа, який отримає лікар, із зазначеною кількістю балів (відповідно до вимог наказу МОЗ України від 22.02.2019 № 446, із змінами);

– тривалість майстер-класу може бути 1 та 2 дні. Тривалість навчання не може перевищувати 6 годин на день;

– кількість учасників майстер-класу не нормована, але не може перевищувати 10 осіб;

– після завершення навчання кафедра оформлює протокол, в якому зазначається: назва майстер-класу; терміни проведення; перелік осіб, які пройшли навчання із зазначеними номерами виданого документа; відповідальна за майстер-клас особа. Протокол підписує завідувач кафедри. Протокол зберігається на кафедрі;

– при оформленні звіту з навчальної роботи для майстер-класів мають бути розраховані слух./міс.

Приклад розрахунку слух./міс. для майстер-класу:

якщо тривалість 6 годин (1 день), навчальне (педагогічне) навантаження: 10 осіб - 6годин;

якщо тривалість більша - розрахунки відповідні.

– результати виконаної роботи відображаються:

у розділі «Лікувально-консультативна робота» Індивідуального плану роботи науково-педагогічного працівника - щодо майстер-класів лікувально-діагностичного спрямування;

у розділі «Інші види навчальної роботи» Індивідуального плану роботи науково-педагогічного працівника - щодо майстер-класів медико-гуманітарного, медико-інформаційного та/або іншого спрямування;

– для визначення відповідності запланованого заходу вимогам до майстер-класу, а також з метою забезпечення використання сучасних клінічних протоколів, затверджених МОЗ України в установленому порядку, та медичних стандартів (уніфікованих клінічних протоколів) медичної допомоги на засадах доказової медицини, недопущення використання рекомендацій щодо лікування пацієнтів та наукових досліджень, які не відповідають загальноприйнятим стандартам, використання інноваційних технологій на засіданнях кафедр розглядаються плани, які складаються науково-педагогічні працівниками кафедри;

– загальні вимоги та плани проведення майстер-класів лікувально-діагностичного спрямування розглядаються, рекомендуються до затвердження комісією з лікувальної роботи вченої ради факультету та затверджуються деканом факультету;

– загальні вимоги та плани проведення майстер-класів медико-гуманітарного, медико-інформаційного та/або іншого спрямування затверджуються деканом факультету/директором навчально-наукового інституту.

Додаток 2 до Положення про методологію оцінювання набутих знань, компетентностей та практичних навичок працівників сфери охорони здоров'я

Норми часу для планування і обліку науково-педагогічних працівників за організацію та проведення заходів неформальної освіти у ДНМУ

За проведення заходів (участь у заходах) безперервного професійного розвитку (освітня складова) науково-педагогічним працівникам ДНМУ зараховується навчальне (педагогічне) навантаження, у тому числі за формами неформальної освіти:

1) **фахова (тематична) школа** (не більше 10 учасників на одного викладача; від 1до 5 днів*[1]):

- якщо тривалість 6 годин (1 день), навчальне (педагогічне) навантаження: 6 годин;

- якщо тривалість більша - розрахунки відповідні;

2) **семінар** (не менше 20 учасників; від 2 годин до 6 годин на день*, від 1 до 5 днів):

- якщо тривалість 2 години , навчальне (педагогічне) навантаження: 2 години;

- якщо тривалість більша - розрахунки відповідні;

3) **симуляційний тренінг** (не більше 6 слухачів; 1-2 дні*):

- якщо тривалість 6 годин, навчальне (педагогічне) навантаження: 6 годин;

- якщо тривалість більша - розрахунки відповідні;

4) **майстер-клас** (10 учасників; 1-2 дні і більше*):

- якщо тривалість 6 годин (1 день), навчальне (педагогічне) навантаження: 3,6 години;

[1] *Порядок проведення атестації лікарів (п. 1 розділу V), затверджений наказом МОЗ України від 22.02.2019 № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів», зареєстрований в Мін'юсті 25.03.2019 за № 293/33264 (із змінами).

- якщо тривалість більша - розрахунки відповідні;

5) **курси з оволодіння практичними навичками** (не більше 6 слухачів; 1-2 дні*):

- якщо тривалість 6 годин, навчальне (педагогічне) навантаження: 3,6 години.

- якщо тривалість більша - розрахунки відповідні;

6) **дистанційне навчання (вебінар)** (мінімальна тривалість одного заходу - 2 години, максимальна – 6 годин).

Норми часу для планування і обліку роботи науково-педагогічних працівників за організацію та проведення заходів неформальної освіти щороку затверджується Вченою радою і вводиться в дію наказом ректора ДНМУ, а також додаються до форми Індивідуального плану роботи науково-педагогічного працівника ДНМУ.

На наукових медичних форумах (з'їздах, симпозіумах, конгресах, науково-практичних конференціях) можуть проводитись фахові (тематичні) школи, семінари, спеціалізовані тренінги, майстер-класи, дистанційне навчання. Затвердження програм цих заходів здійснюється на загальних засадах. У разі проведення цих навчальних заходів їх програма має бути включена як складова програми наукового медичного форуму.